

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice 12.05.2026

Vzácna návšteva na UPJŠ: Profesor Michael J. Benton prednáša o masových vymieraniach a makroevolučnom výskume

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ) privíta v dňoch **19. - 23. mája** profesora **Michael J. Bentina** a jeho manželku Mary z prestížnej University of Bristol, ktorí zavítajú na Slovensko na pozvanie vedúceho Centra integratívnej paleobiológie (INPAL), Martina Kunderáta. Toto podujatie predstavuje dôležitý krok v rozvoji partnerstva medzi renomovanou bristolskou školou paleobiológie a mladým, no medzinárodne rešpektovaným pracoviskom INPAL.

Program oficiálnych podujatí:

- **20. máj o 11.00 h - Slávnostné prijatie na rektoráte UPJŠ:** Vedenie univerzity oficiálne privíta prof. Bentina s manželkou.
- **20. máj o 14.00 h - Verejná prednáška v Historickej aule rektorátu UPJŠ:** Prof. Benton vystúpi s prednáškou „**Extinctions: How Life Survives, Adapts, Evolves**“. V prednáške vysvetlí, ako paleontológia odhaľuje miliardy druhov, ktoré kedysi existovali, a prečo sú masové vyhynutia hybnou silou evolučnej inovácie. Zdôrazňuje, že aj keď prehistorické krízy otvorili priestor pre diverzifikáciu života, nedávne vymieranie spôsobené človekom je neprijateľné.
- **22. máj 9.00 h - 11.00 h - Seminár „Bentonovci“ v INPALe:** Špeciálne prednáškové dopoludnie, ktoré sa uskutoční na 8. poschodí Mediparku, bude venované moderným metódam štúdia makroevolučných procesov a výučbe paleontológie a geológie na University of Bristol.

Výnimočný vedec svetového formátu

Prof. **Michael J. Benton** pôsobí ako profesor vertebrátnej paleontológie na **School of Earth Sciences, University of Bristol**. V roku 2014 bol zvolený za člena **Royal Society (FRS)** za zásadný príspevok k pochopeniu histórie života a fluktuácií biodiverzity. Je považovaný za kľúčovú osobnosť, ktorá pretavila paleobiológiu zo špekulatívneho smeru na testovateľnú vedu. Jeho výskum sa zameriava najmä

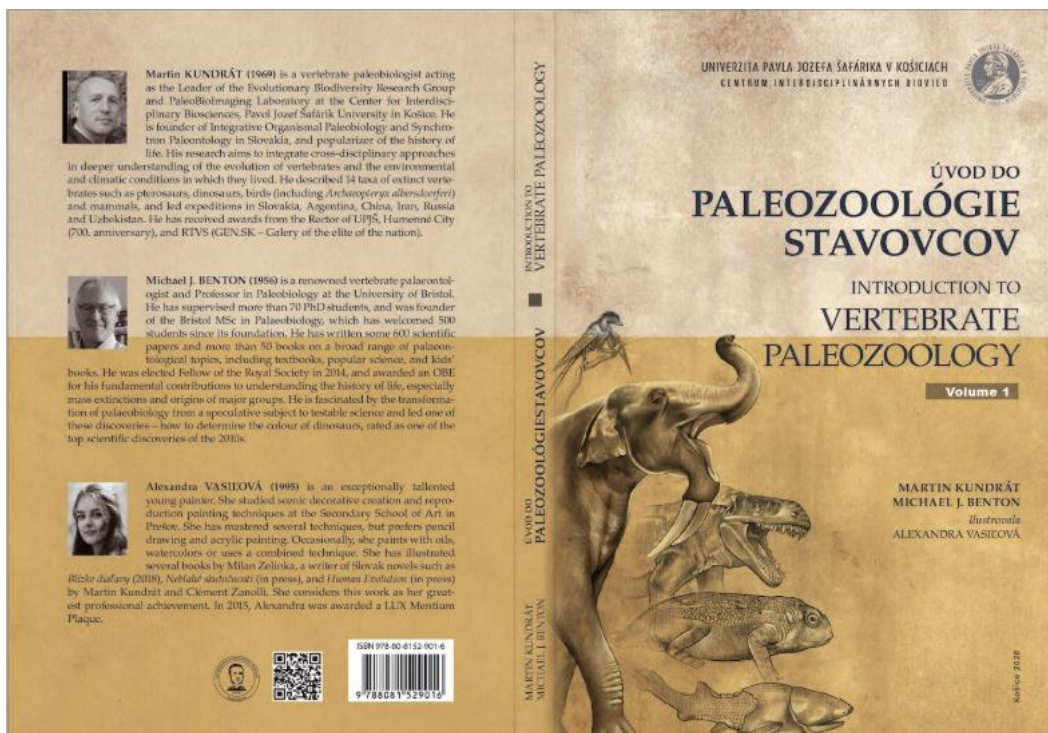
na masové vyhynutia, napríklad na najväčšie z nich, ku ktorému došlo na prelome prvohor a druhohor pred 250 miliónov rokov, na rekonštrukciu fylogenetických príbehov, ktoré odhaľujú, prečo niektoré skupiny živočíchov uspeli viac než iné.

Prof. Benton napísal vyše **500 vedeckých prác a viac než 50 kníh**. Vyškolił viac ako **70 doktorandov**. Je zakladateľom **bristolskej školy v odbore paleobiológia**, ktorou od roku 1996 prešlo približne 400 študentov. Jeho najnovšie knihy zahŕňajú nové vydania učebníc *Cowen's History of Life* a *Introduction to Paleobiology and the Fossil Record*, *Dinosaurs Rediscovered*, ako aj populárno-vedeckú publikáciu *Extinctions: How Life Survives, Adapts, Evolves*.

Spolupráca s INPAL

Zásluhou **Martina Kunderáta**, vedúceho tímu INPAL, vzniklo silné spojenie medzi UPJŠ a Univerzitou v Bristol. Kunderát je prvým slovenským vertebrátnym paleobiológom, ktorý po štúdiách v Prahe, Austrálii, Kanade a USA získal stabilnú pozíciu na slávnej Uppsalskej univerzite vo Švédsku. Napriek tomu sa vrátil domov, aby zúročil bohaté skúsenosti s kontakty pre rozvoj slovenskej vedy. Zúčastnil sa expedícií v Argentíne, Kanade, Mongolsku, USA, a viedol vlastné expedície či prieskumné misie v Číne, Iráne, Sibíri, Novom Zélande, Argentíne, USA a v Uzbekistane. Medzi jeho objavy patrí 16 nových druhov živočíchov, predovšetkým nevtáčich a vtáčich dinosaurov, napríklad nového druhu archaeopteryxa. Publikuje v prestížnych odborných časopisoch a spolupracuje s poprednými vedeckými a muzeálnymi inštitúciami sveta.

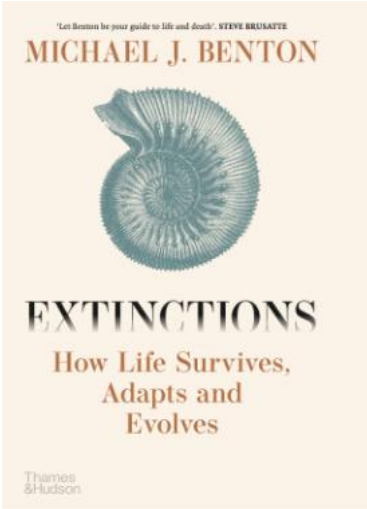
Prof. Michael Benton a Martin Kunderát sa stretli pri výskume paleobiodiverzity a makroevolučných procesov a zdieľajú záujem o vplyv hromadného vymierania na evolúciu stavovcov. Spoločne vydali prvú slovensko-anglickú vysokoškolskú učebnicu o paleozoológii stavovcov a spolupracujú na spoločných projektoch. Pozvanie Prof. Bentina do Košíc je pokračovaním ich dlhodobého osobného kontaktu a posilňuje väzby medzi INPAL a bristolskou školou paleobiologie. Návšteva poskytne našim študentom a pracovníkom, i širšej odbornej verejnosti, jedinečnú príležitosť diskutovať o aktuálnych trendoch v paleobiológii a pochopiť jej nezastupiteľný prínos pre riešenie súčasných problémov a globálnych krízových situácií v budúcnosti.

Prečo je to dôležité

Táto udalosť je mimoriadnym momentom pre košické pracovisko, ktoré sa krátko po svojom vzniku etablovalo v medzinárodnom meradle. Prítomnosť člena The Royal Society of London a jedného z najcitovanejších a rešpektovaných paleontológov sveta podčiarkuje vysokú reputáciu INPAL a našej univerzity. Zároveň ide o príležitosť predstaviť verejnosti najnovšie poznatky o vývoji života a zdôrazniť, že masové vyhynutia v geologickej histórii boli prirodzenou súčasťou evolúcie, no dnešný antropogénny úbytok druhov je alarmujúci.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika pozýva akademickú komunitu a širokú verejnosť, aby sa zúčastnili prednášky a seminárov a využili možnosť diskutovať s dvoma poprednými osobnosťami súčasnej paleobiológie.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Centrum integratívnej paleobiológie TIP

pozýva na prednášku

EXTINCTIONS: How Life Survives, Adapts, Evolves

Prof. Michael J. BENTON
Fellow of the Royal Society of London

University of BRISTOL

20. mája 2026 v historickej aule Rektorátu UPJŠ o 14 hod.

Paleontology shows us that many billions of species that once existed are now extinct, and their natural extinctions enabled new species to inherit the Earth. We identify mass extinctions during which 10-95% of species were killed off, and yet life always recovered. In fact, some of the great diversifications in the history of life were triggered by the opportunities afforded by mass extinctions. So, extinction in the context of modern life, especially the needless slaughter of species by human action or carelessness, is irreversible. Who does not mourn the loss of the Polytaenium tree snail or the dodo? Paleontologists of course work on longer time scales and can see how extinction events have released the potential of new groups to show their evolutionary mettle. This is one of the wonders of exploring the geological record but should not allow us to think we can hasten the extinction of any modern species.

www.inpal.sk

Kontakt pre médiá:

doc. RNDr. Martin Kunderát, PhD., univerzitný profesor

Vedúci Centra integratívnej paleobiológie (INPAL)

UPJŠ v Košiciach,

Trieda SNP 1, 040 01 Košice.

E-mail: martin.kundrat@upjs.sk